

YURT DIŞI YATIRIM ÜLKE PROFİLİ
2024

NORVEÇ

TC OSLO BÜYÜKELÇİLİĞİ
TİCARET MÜŐAVİRLİĐİ

İÇİNDEKİLER

A. NORVEÇ ÜLKESİNİN İŞ ORTAMI

1. İş Ortamı
 - a. İş Ortamına İlişkin Genel Göstergeleri
 - b. Şirket Kurulumuna İlişkin Mevzuat
 - Şirket Kurmak
 - Şube Açmak
 - Temsilcilik Açmak
 - Şirket feshi
 - c. Vergi Uygulamaları
 - Genel
 - Vergi İdaresi
 - Beyanname
 - Muhasebe Kayıtları
 - Verginin Hesaplanması
 - Amortisman
 - Diğer Hükümler
 - Vergiden Muafiyet
 - Diğer Vergiler
 - d. Sosyal Güvenlik Uygulamaları
2. Potansiyel Yatırım Alanları

B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ

1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı
 - a. Genel
 - b. Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar
 - i) Yabancıların Gayrimenkul Edinmeleri
 - ii) Yabancı Sermayeli Şirketlere Uygulanan Ayrımcılıklar
2. Yatırım Teşvik Mevzuatı

C. NORVEÇ ÜLKESİNDEKİ TÜRK YATIRIMLARI

1. Önde Gelen Yatırımlar ve Sektörler Hakkında Bilgilendirme
2. Türk Yatırımcıların Karşılaştıkları Sorunlar

D. NORVEÇ ÜLKESİNDEKİ DİĞER ÜLKELERİN YATIRIMLARI (Doğrudan Yabancı Yatırım Verileri)

E. YATIRIMCILAR İÇİN YARARLI BİLGİLER

1. Faydalı Linkler
2. Ulaşılabilecek Hukuki & Mali Danışmanlık Şirket ve Bürolarına İlişkin Bilgiler
3. Norveç Yatırım Politikası İncelemeleri

A. NORVEÇ ÜLKESİNİN İŞ ORTAMI

1. İş Ortamı

a. İş Ortamına İlişkin Genel Göstergeler

Norveç, küçük ama çok güçlü bir ekonomiye sahip modern ve oldukça gelişmiş bir ülkedir. Petrol ve gaz sektörünün yanı sıra denizcilik, gemi yapımı ve su ürünleri yetiştiriciliği gibi diğer birinci sınıf endüstrilerde önde gelen konumunun sonucu olarak kişi başına düşen GSYİH oldukça yüksektir. Başlıca endüstriler ayrıca güçlü ve büyümekte olan profesyonel hizmetler endüstrisi (finans, BİT, hukuk) tarafından desteklenmekte ve fintech, temiz teknoloji, tıp teknolojisi ve biyoteknoloji alanlarında ortaya çıkan fırsatlar bulunmaktadır. Sanayi ve araştırma kurumları arasındaki güçlü işbirliği ve gelişmiş bir sanayi kümelenme sistemi uluslararası Ar-Ge faaliyetlerini ve finansmanı ülkeye çekmektedir.

Dünya Bankası'nın 2020 İş Yapma Kolaylığı Raporu'nda 190 ülke arasında 9. sırada ve Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün 2022 Yolsuzluk Algıları Endeksi'nde 180 ülke arasında 4. sırada yer alan Norveç, iş yapmak için güvenli ve öngörülebilir bir ülkedir. Norveç'te iş yapmak, değerlendirmeye tabi diğer ülkelerle mukayese edildiğinde ve OECD ülkeleri ortalamasına göre oldukça kolaydır, iş yapma sürecinde genellikle ciddi bir idari engelle/maliyetle karşılaşmadığı söylenebilir. Dünya Bankası'nın 2020 yılı 'Doing Business' raporuna göre incelenen 190 ülke arasında iş yapma kolaylığı açısından 82,6 puan ile 9. sırada bulunmaktadır. Anılan çalışmada Norveç en yüksek skoru 'hukukun etkinliği' (3. sırada), en kötü skoru ise 'krediye ulaşma' konusunda (94. sırada) almıştır.¹

Diğer taraftan, güçlü bir mülkiyet haklarının koruması ve etkili bir hukuk sistemine sahip olan Norveç, siyasi olarak istikrarlı yapısı ve AB ortalamasının önemli ölçüde üzerinde olan verimlilik oranı ile de yatırım için elverişli bir ortama sahip bulunmaktadır.

Diğer taraftan, yeni ürün/teknolojilere, yeteneklere ve inovasyona erişimi olan son derece açık ve rekabetçi bir ekonomi², çalışma ortamındaki hiyerarşiye dayanmayan düz yapılar, hızlı ve resmi olmayan iletişim, işbirliği odaklılık, insanlar arasında güvene dayalı ilişkiler, iyi eğitilmiş/nitelikli iş gücü, iş ve özel yaşam arasındaki dengenin korunması, cinsiyet ve fırsat eşitliği Norveç iş ortamına ilişkin temel bileşenler olarak sıralanabilir.

¹ 2021 yılından itibaren Dünya Bankası'nın bahse konu İş Yapma Kolaylığı Raporunun yerine B-READY raporunun geçeceği duyurulmuştur. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/688761571934946384/pdf/Doing-Business-2020-Comparing-Business-Regulation-in-190-Economies.pdf>

² Norveç Küresel İnovasyon Endeksinde 50.7 puanla 18. Sırada yer almaktadır. <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2023-en-main-report-global-innovation-index-2023-16th-edition.pdf>

'Invest in Norway' yabancı yatırımcıları ülkeye çekmekle görevli Norveç'in resmi yatırım teşvik ajansıdır.

Dünya Bankası İş Yapma Raporu Norveç Tablosu 2020

Başlıklar	Sıralamadaki Yeri	Puan 2020	Puan 2019
İşe Başlama - Starting Business	25	94,3	94,3
İnşaat İzinleri - Dealing With Construction Permits	22	80,6	78,9
Elektrik Hizmetine Erişim - Getting Electricity	44	84,3	90,6
Gayrimenkul Kaydı - Registering Property	15	87,3	87,3
Finansmana Erişim - Getting Credit	94	55,0	55,0
Azınlık Hisselerinin Korunması - Protecting Minority Investors	21	76,0	75,0
Vergilerin Ödenmesi - Paying Taxes	34	85,1	84,8
Sınır Ötesi Ticaret - Trading Across Borders	22	97,0	97,0
Hukukun Etkinliği - Enforcing Contracts	3	81,3	81,3
Borç Tahakkuku/Anlaşmazlıkların Halli - Resolving Insolvency	5	85,4	85,4

<https://archive.doingbusiness.org/en/data/exploreconomies/norway>

b. Şirket Kurulumuna İlişkin Mevzuat

▪ Şirket Kurmak

Norveç'te şahıs şirketleri, ortaklıklar, kooperatifler, dernekler, vakıflar, halka açık limited şirketler ve Norveç'te kayıtlı yabancı şirketler olmak üzere birçok farklı iş kurma şekli vardır. Kuruluş seçimi genellikle vergiden sorumluluk türünden ve risk faktörlerinden etkilenmektedir. Bununla birlikte yabancı şirketler, genellikle Norveç'te şube veya bağlı ortaklık (örneğin limited şirket olarak) kurmayı tercih etmektedir. Bağlı ortaklıklar da dâhil olmak üzere işletmeler genel olarak %22 oranında kurumlar vergisinden sorumludur.

Yeni iş imkânları açısından çekici bir ülke olan Norveç'te her sene 35.000'den fazla sayıda yeni şirket kaydı yapılmaktadır. Norveç'te şirket kurabilmek için öncelikle 18 yaşından büyük

olmak, Norveç ulusal kimlik numarasına veya yabancılar tarafından edinilebilen "D Numarasına" sahip olmak gerekmektedir.

Şirket kurulumu işlemleri şirketin yasal yapısı (şahıs şirketi, özel limited şirket (AS), genel ortaklık (ANS/DA), kooperatif (SA), yabancı bir şirketin Norveç şubesi (NUF)) belirlendikten sonra, Norveç Ticaret ve Balıkçılık Bakanlığı bünyesinde görev yapmakta olan "Brønnøysund Kayıt Merkezince" talep edilen formların doldurulması ve gerekli kayıt ücretlerinin ödenmesi ile gerçekleştirilmektedir.

AB/AEA üye ülke vatandaşı değilseniz ve Norveç'te bir iş kurmayı planlıyorsanız, ülkede çalışmanıza imkân verecek bir oturma/çalışma iznine sahip olmanız, diğer bir deyişle bahse konu "D Numarasına" sahip olmanız gerekmektedir. Norveç Göçmenlik Müdürlüğü'nün (UDI) web sitesinde oturma izninin şartları ve gereklilikleri hakkında bilgi edinebilirsiniz. <https://www.udi.no/en/want-to-apply/>

Norveç otoritelerinin, Norveç'te şirket kurma hakkında sunduğu bilgiler <https://www.brreg.no/en/business-2/> linki üzerinden incelenebilmektedir. Diğer taraftan, Brønnøysund Kayıt Merkezi'nin ücretsiz bir hizmeti olan "[açık veri](#)" hizmetini kullanarak potansiyel pazarınız hakkında bilgi edinmek mümkündür.

Kurmak istediğiniz şirketin yasal yapısına, şirket kurulum başvurusunun elektronik ortamda yapılması ya da gerekli formun posta yoluyla doldurup ilgili kuruma iletilmesine ve diğer farklı kısıtlara bağlı olarak kayıt ücretleri ve sermaye gereklilikleri farklılık gösterebilmektedir. Tüm harçlara ilişkin güncel tutarları aşağıdaki linkten kontrol edebilirsiniz. <https://www.brreg.no/en/business-2/fees-for-registration/>

Norveç'te küçük ve orta ölçekli işletmeler için en yaygın şirket türü limited şirkettir (private limited liability company (AS)). Örneğin, ülkede şahıs şirketi kurabilmek için minimum sermaye gerekliliği bulunmazken, limited şirket kurulumu için asgari 30.000 Norveç Kronu (yaklaşık 2.587 Euro) tutarında sabit sermayenin bankaya yatırılması gerekmektedir. Limited şirket (AS) kurmak için yasal gereklilikler aşağıdaki gibi özetlenebilir;

- AS, genel kurul tarafından seçilen en az 1 yönetim kurulu üyesinden oluşan bir yönetim kuruluna sahip olmalıdır. Esas sözleşmede yönetim kurulu üye sayısı belirtilebileceği gibi, en az ve en fazla üye sayısı da belirtilebilir. Yönetim kurulu üyelerinin en az yarısının, Norveç'te ikamet etmesi bir AB/AEA ülkesinde, Büyük Britanya'da, Kuzey İrlanda'da veya İsviçre'de ikamet etmesi gerekir. Aynı durum yönetim kurulu üye yardımcılarını için de geçerlidir. Norveç yasalarına göre, genel müdürler çalışan olarak nitelendirilmektedir.

- Kural olarak, limited şirketin denetim yükümlülüğü vardır, bir denetçiye sahip olması gerekir. Denetçinin devlet yetkilisi olması gerekir. Denetçi genel kurul tarafından seçilir ve koordineli kayıt bildirimini imzalayarak görevi üstlendiğini onaylamalıdır. Şirketin yıllık hesaplarının, mali yılın bitimini takip eden 6 ay içinde olağan genel kurul tarafından düzenlenmesi denetlenmesi ve onaylanması zorunludur. Onaylanan yıllık hesaplar, Norveç Şirket Hesapları Siciline bildirilmelidir.
- Bununla birlikte, bir AS'nin küçük bir şirket olarak nitelendirilmesi durumunda, AS yıllık hesapların denetlenmesi gerekliliğinden feragat edebilir. Küçük bir şirket olarak nitelendirilebilmesi için AS'nin kural olarak yıllık cirosunun 5.000.000 NOK'tan ve bilanço toplamının 20.000.000 NOK'tan az olması ve 10'dan fazla çalışanı olmaması gerekmektedir. Feragat, Norveç Ticaret Teşebbüsleri Siciline kayıt yaptırıldığında yürürlüğe girer.

▪ Şube Açmak

Yurtdışı merkezli bir şirket, herhangi bir yan şirket kurmaksızın Norveç'te şube açma hakkına sahiptir. Bir Norveç organizasyon numarasına ihtiyaç duyan tüm yabancı işletmelerin, Norveç'te kayıtlı bir yabancı işletme (NUF) olarak kayıt yaptırmasına ilişkin usul ve esaslar için <https://www.brreg.no/en/other-types-of-organisation/norwegian-registered-foreign-business-nuf/> sayfasının incelenmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Farklı bir ülkede var olan şirketinizin Norveç şubesini açarken şirket kurulum başvurusunun elektronik ortamda yapılması mümkün olmamaktadır. Genel bir kural olarak, Yabancı Bir Şirketin Norveç Şubesini açmak isteyen tüm kişiler bir Norveç ulusal kimlik numarası veya d-numarası belirtmelidir, ancak menşe ülkedeki yönetim kurulu ve şirket ortakları istisnadır. D-numarası, Norveç ulusal kimlik numarası olmayan yabancı kişileri tanımlayan ayrı bir numaradır. Bir D-numarası için başvurduğunuzda, Koordineli Kayıt Bildirimine bu başvuru formunu da eklemeniz gerekmektedir <https://www.brreg.no/wp-content/uploads/BR-1080EN.pdf>. Ayrıca, başvuranın bir fotoğrafını, tam adını, doğum tarihini, cinsiyetini, son kullanma tarihi ve vatandaşlığını içeren geçerli bir kimlik belgesinin onaylı bir kopyasını da eklemeniz gerektiği belirtilmektedir.

Norveç'te yabancı bir firmanın şube açması durumunda şube yerli bir firmalar gibi vergiye tabi olmakta ve Ticari İşletmeler Siciline (The Register of Business Enterprises) kayıt yaptırmaktadır. Ticari faaliyet, amacın belirli bir kapsam ve süre içinde kar elde etmek olduğu faaliyetler olarak tanımlanmaktadır, işletmenizin 12 aylık bir süre içinde 50.000 NOK veya daha fazla cirosu varsa ve faaliyet 90 günden fazla sürüyorsa, ticari faaliyet olarak kabul edilmektedir. İşletmenizin Ticari İşletmeler Siciline kayıt yükümlülüğü olup olmadığını tespit etmek için <https://www.brreg.no/en/other-types-of-organisation/norwegian-registered-foreign-business->

[nuf/duty-to-register-with-the-register-of-business-enterprises-for-nuf/](#) sayfasının incelenmesinde fayda bulunmaktadır.

▪ **Temsilcilik Açmak**

Temsilcilik anlaşması birbirinden ekonomik ve hukuki olarak bağımsız taraflar arasında yapılan sözleşmedir. Temsilciliği veren kişi/şirket, anlaşmayla birlikte, temsilciliği alan kişiye ismini, markasını kullanma hakkıyla beraber tecrübe ve teknik becerisinden faydalanma hakkını da vermeyi taahhüt etmektedir. Temsilciliği alan kişi/ şirket ise, temsilciliği aldığı kişi/şirketin kalite, hizmet şartlarına uygun ve temsilcilik veren şirketin imajını güçlendirici biçimde faaliyet göstereceğini taahhüt etmektedir.

Norveç'te temsilcilik açmak ya da bayilik vermek gibi düzenlemeler için özel bir kanun bulunmamasıyla birlikte, temsilcilik veren ile temsilcilik alan şirket/ kurum/ kişi arasında kurulan ilişkinin türüne bağlı olarak, genel nitelikteki yasalar, yönetmelikler ve yönergeler geçerlidir. Temsilcilik anlaşmasının imzalanması veya iptali sırasında tarafların, sözleşme, fikri mülkiyet hakları, rekabet, ticaret ve tüketiciyi koruma kanunları gibi diğer mevzuatları da göz önüne almaları gerekmektedir. Bunun dışında bayinin faaliyetlerini düzenleyen kılavuzun Norveç mevzuatlarına ve iş geleneklerine uygun olması gerekmektedir.

<https://imantelli.eu/en/franchising-in-norway-a-general-introduction/>

▪ **Şirket feshi**

Ticari faaliyetin sona ermesi durumunda kural olarak şirket feshedilmelidir. Fesih işlemi tamamlanana kadar ilgili kurumlar hakkında bildirimde bulunacağınız bir işletmeniz olduğunu varsayar ve yasal formları göndermeye devam etmeniz beklenir. Şirket feshine ilişkin kurallar şirketlerin yasal statüsü temel alınarak detaylı olarak incelenmektedir. Genel olarak, öncelikle Brønnøysund kayıt merkezinden şirketinizin silinmesini sağlamalısınız, bunun için Altinn.no üzerinden Koordineli Kayıt Bildirimi göndererek ve formu imzalayarak şirketinizi silebilirsiniz. Farklı şirket türlerinin fesih işlemleri hakkında detaylı bilgi için bknz.

<https://www.altinn.no/en/start-and-run-business/deregistration-closure-bankruptcyliquidation/>

c. Vergi Uygulamaları

▪ Genel

Ülkede uygulanacak vergi politikası ve oranlarına Parlamento tarafından karar verilmekte olup, uygulama Maliye Bakanlığı tarafından Vergi İdaresi (Skatteetaten) ile Gümrük ve Vergi İdaresi (Toll-og avgiftsetaten) eliyle yürütülmektedir. 1970'lerden bu yana Norveç'te toplam vergi gelirleri GYSİH'nın % 40-45'i seviyesinde seyretmektedir. Norveç Vergi İdaresi tarafından gelir vergisi, kurumlar vergisi, servet vergisi, katma değer vergisi tahsilatları yapılmaktadır. Gayrimenkul vergileri belediyeler; gümrük vergileri ile resimler ise Norveç Gümrük ve Vergi İdaresi tarafından tahsil edilmektedir. (Tolletaten'in web sayfası: www.toll.no)

Norveç, diğer AB ve OECD ülkeleri ile kıyaslandığında, en yüksek vergi oranlarına sahip ülkelerden biridir. Vergilerin yüksek olmasının temelinde hem kamusal düzlemde hem de toplum düzeyinde sosyal- refah devleti anlayışının sağlam temellerle yerleşmiş olmasının önemli olduğu gözlemlenmektedir.

▪ Gelir Vergisi

Gelir vergisi hesaplamalarında 2 ayrı temel kullanılmaktadır. Ülkede gelir vergisi oranı %22'dir. Vergi, hak ettiğiniz kesintiler düşüldükten sonra toplam geliriniz olan genel gelir üzerinden hesaplanır. Buna ilaveten, gelir düzeyine bağlı olarak kademeli gelir vergisi de uygulanmaktadır. Toplam vergi oranı ve çalışanların sosyal güvenlik katkı payları bunun üzerinden hesaplanmaktadır. 2024 yılı için oranlar şu şekildedir:

Kademeli Gelir Vergisi Oranları, Yıllık Gelir:

- 208.050 NOK'a kadar vergi uygulanmamaktadır.
- 208.050 – 292.850 NOK % 1,7,
- 292.851 – 670.000 NOK % 4,0,
- 670.001 – 937.900 NOK % 13,53,
- 937.901 NOK – 1.350.000 NOK % 16,5,
- 1.350.001 NOK üzerindeki gelirden ise %17,5 oranında vergi alınmaktadır.

<https://www.skatteetaten.no/en/rates/bracket-tax/>

▪ Servet vergisi

Her takvim yılında 31 Aralık tarihi itibariyle sahip olunan servet üzerinden ödenen vergidir. Bu servet, banka mevduatlarından, hisse senetlerinden, arabalardan ve/veya gayrimenkullerden oluşabilir. Yıllık 1.700.000 NOK üzerindeki servet için belediyeler tarafından ise % 0,7 oranında

servet vergisi alınmaktadır. Yıllık 1.700.001- 20.000.000 NOK aralığındaki servet için devlet tarafından % 0,3, 20.000.000 NOK üzerindeki servetler için ise % 0,4 vergi alınmaktadır. Net servet üzerinden hesaplanan servet vergisi oranı kurumun web sitesi üzerinden kontrol edilebilir. <https://www.skatteetaten.no/en/rates/wealth-tax/>

▪ Kurumlar Vergisi

Kurumlar vergisi oranı % 22'dir. Vergi matrahı, işletme kar/zararı ve finansal gelirler toplamından vergi amortismanının düşülmesi yoluyla hesaplanmaktadır. Türkiye ile Norveç arasında Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması bulunmaktadır. Bu konudaki ilk anlaşma 16/12/1971 tarihinde imzalanarak 30/01/1976 tarihinde yürürlüğe girmiş; yeni anlaşma ise 15/01/2010 tarihinde imzalanmış ve 15/06/2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

▪ Katma Değer Vergisi

Norveç'te katma değer vergisi % 25'tir. Gıda ve içeceklerde bu oran % 15 (indirimli oran, restoran ve diğer gıda işletmelerinde tüketilen yiyecek ve içeceklerin temininde uygulanmaz); yolcu taşımacılığı ile otel ücretlerinde ise % 12'dir.³

Bazı işletmeler ve bazı mal ve hizmetler katma değer vergisi istisnası kapsamındadır:

- Sağlık hizmetleri (Doktorlar, diş hekimleri, psikologlar, kiropraktörler, fizyoterapistler, diş teknisyenleri ve ambulans hizmetleri)
- Sosyal hizmetler ve bakım (Özel veya belediye anaokullarında çocuk bakım/kreş hizmetleri, benzer şekilde huzurevlerinde yaşlı bakım hizmetleri ve evde yardım hizmetleri)
- Öğretim hizmetleri (Okullar, çeşitli boş zaman aktivitelerine ilişkin kurslar hobi kursları, sürücü kursları vb.)
- Kültürel hizmetler (Tiyatro, opera, bale, sirk veya dans gösterileri)
- Fikri mülkiyetin sanatsal performansları şeklindeki hizmetler ve bu tür hizmetlerin arabuluculuğuna ilişkin hizmetler
- Rehberlik hizmetleri
- Finansal hizmetler (Sigorta finansman hizmetleri, ödeme hizmetleri, finansal araçlar ve menkul kıymetler fonu yönetimi)
- Piyango hizmetleri
- Cenaze ve defin hizmetleri ile bağlantılı çeşitli tören hizmetleri

³ Yurt içi yolcu taşıma hizmetleri ve bu hizmetlerin alımı, araç taşımacılığı ile ilgili yurt içi vapur hizmetleri, konaklama hizmetleri, sinema biletleri, müze ve galeri biletleri, eğlence parkı biletleri ve spor etkinlikleri için %12 KDV oranı uygulanır. (<https://www.skatteetaten.no/en/rates/value-added-tax/>)

- Kamu otoritesi hizmetlerinin sağlanması (Kayıt işlemleri ve pasaport ve sürücü belgesi verilmesi)
- Taşınmaz malın satışı ve kiraya verilmesi ve taşınmaz mal üzerindeki haklar.

KDV Yasasına göre, bazı önemli istisnalar muafiyet kapsamında belirtilen mal ve hizmet satışların KDV'ye tabi olabileceği anlamına gelir. Örneğin turizm sektöründe, otel odaların kiraya verilmesi, tatil mülklerinin ticari olarak kiralanması, otopark yerlerinin kiralanması ve depo birimlerinin kiralanması⁴

▪ Vergi İdaresi

Vergilendirmeden sorumlu kurum, Norveç Vergi Dairesi (Skatteetaten-www.skatteetaten.no) olup, kurum her senenin başında güncellenen vergileri ve oranları duyurmaktadır. Ayrıca, web sitesi üzerinden vergi tahakkuku, vergi hesaplaması, emeklilik/maluliyet maaşına ilişkin danışma vb. dâhil birçok hizmet kolaylıkla alınabilmektedir.

▪ Beyanname

Ülkedeki ticari işletmeler için son vergi beyan tarihi 31 Mayıs olarak belirlenmiştir. Vergilendirme ile ilgili firma statüsü bazında (özel limited şirket, Norveç kayıtlı yabancı ticari teşebbüsler (NUF), ortaklıklar) doldurulması gereken formlara ve detaylı bilgiye <https://www.skatteetaten.no/en/business-and-organisation/tax-for-businesses/tax-return/companies/> adresinden ulaşım sağlanması mümkündür.

Norveç Vergi İdaresi, serbest meslek sahibi kişiler ve işletmeler için vergi beyannamesini basitleştirmiştir. 2023'te çoğu işletme vergi beyannamesini (2022 gelir yılı için) bir muhasebe sistemi veya yıllık program aracılığıyla "standartlaştırılmış dijital formatta" sunmalıdır. 2024 gelir yılı itibariyle, çoğu şahıs şirketi ve tüm işletmeler bir muhasebe sistemi veya yıllık programı aracılığıyla bildirimde bulunmalıdır. (<https://www.skatteetaten.no/en/business-and-organisation/tax-for-businesses/tax-return/submission-of-tax-return-from-the-system-will-be-the-main-solution-for-self-employedbusinesses/>)

⁴<https://www.altinn.no/en/start-and-run-business/direct-and-indirect-taxes/indirect-taxes/exemptions-from-the-vat-obligation/>;
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-58>

▪ Muhasebe Kayıtları

Norveç'te muhasebe düzenlemeleri ikiye ayrılır. İşletmeler ya sadece defter tutma yükümlülüğüne ya da defter tutma yükümlülüğü ve muhasebe yükümlülüğüne tabidir. "Defter tutma yükümlülüğü", defter tutma kurallarına göre hesap tutma yükümlülüğü, "muhasebe yükümlülüğü" ise yıllık hesap verme yükümlülüğüdür.

Bu ayırım işletmenin örgütsel biçimine ve cirosunun büyüklüğüne bağlıdır. Bir başka ifadeyle, bir işletmenin muhasebe yükümlülüğüne tabi olup olmadığını belirleyen, işletmenin organizasyon şekli ve büyüklüğüdür. Örneğin, tüm limitet şirketlerin muhasebe yükümlülüğü vardır. Küçük şahıs şirketlerinin normalde bir muhasebe yükümlülüğü yoktur. Bazı meslekler, örneğin muhasebeciler ve avukatlar gibi, kuruluş türü ne olursa olsun muhasebe yükümlülüğüne sahiptir. Norveç'te veya Norveç kıta sahanlığında ticari faaliyetler yürüten veya bunlara katılan ve Norveç mevzuatına göre Norveç'te vergiye tabi olan yabancı şirketler (NUF) muhasebe yükümlülüğüne tabidir. Muhasebe yükümlülüğüne tabi olan şirketler ile ilgili detaylı bilgiye <https://www.brreg.no/innsending-av-arsregnskap/innsendingsplikt-til-regnskapsregisteret/hvem-har-regnskapsplikt/?nocache=1683800547229> adresinden erişim sağlanması mümkündür.

"Defter tutma yükümlülüğü" kuralları, Defter Tutma Kanunu ve Defter Tutma Yönetmeliğinde düzenlenmiştir. Muhasebe yükümlülüğüne tabi olan bir işletme, en az bir gelir beyanı, bilanço ve dipnotlardan oluşan bir dizi yıllık hesap hazırlamak zorundadır. Daha büyük işletmelerin yıllık rapor da hazırlaması gerekir. Yıllık hesaplar, Altın'daki yıllık hesaplar formu kullanılarak Şirket Hesapları Siciline (Register of Company Accounts) sunulmalıdır ve daha sonra bunları incelemek isteyen herkesin erişimine açık olmalıdır. Yıllık hesaplar, Norveç Vergi İdaresine sunulacak vergi beyannamesine ek olarak sunulmalıdır.

Şahıs şirketlerinin çoğu yalnızca defter tutma yükümlülüğüne tabidir. Tüm özel limitet şirketleri ayrıca muhasebe yükümlülüğüne tabidir. Basit bir ifadeyle, bu, muhasebe yükümlülüğüne tabi olan işletmelerin, Norveç Vergi İdaresine bir vergi beyannamesi/iş bilgi beyanının yanı sıra Şirket Hesapları Siciline yıllık hesaplar sunması gerektiği anlamına gelir.

Küçük işletmeler olarak tanımlanan Norveç firmaları için basitleştirilmiş kurallar uygulanmaktadır. Borsada işlem gören Norveç firmalarının ise IFRS'ye (Uluslararası Finansal Raporlama Standartları) uygun şekilde muhasebe kaydı tutması gerekmektedir. Bazı durumlarda firmaların IFRS'nin basitleştirilmiş hali olan Norveç GAAP standardına göre kayıt tutabilmesi de mümkündür.

Diğer taraftan, Norveç'te faaliyette bulunan, Norveç Vergi Kanunu uyarınca Norveç'e vergi ödemekle yükümlü olan yabancı şirket ve işletmeler de dâhil olmak üzere Norveç'teki gelir 6 milyon NOK'un üzerinde olan tüm şirketler denetim yükümlülüğüne tabidir.

▪ Verginin Hesaplanması

Vergi oranları ve ödemesi ile ilgili detaylı bilgilere Norveç Vergi Dairesi web sitesinden ulaşılması mümkündür. <https://www.skatteetaten.no/en/forms/calculate-your-tax/>

▪ Amortisman

Norveç'te sahip olduğunuz varlık ve yatırımları zaman içinde kademeli olarak amortismanına tabi tutmanız gerekebilir. Yatırımın amortismanına tabi tutulması gerekip gerekmediğini veya yatırımın hemen gider olarak kaydedilip kaydedilemeyeceğini tespit etmek için farklı kurallar ve oranlar uygulanmaktadır. Norveç Vergi İdaresi web sitesi üzerinden güncel amortisman oranları kontrol edilebilmektedir. <https://www.skatteetaten.no/en/rates/depreciation-rates/>

▪ Diğer Hükümler

Türkiye Cumhuriyeti ile Norveç Krallığı arasında 15 Ocak 2010 tarihinde Ankara'da "Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" imzalanmıştır. Bu konudaki ilk anlaşma 16/12/1971 tarihinde imzalanarak 30/01/1976 tarihinde yürürlüğe girmiş; yeni anlaşma ise 15/01/2010 tarihinde imzalanmış ve 15/06/2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

▪ Vergiden Muafiyet

Yıllık gelirinizin 70.000 NOK veya altında olması durumunda Norveç Vergi İdaresi web sitesi üzerinden, gelir vergisinden muaf olduğunuza dair bir muafiyet kartı talebinde bulunmanız gerekmektedir. <https://www.skatteetaten.no/en/person/taxes/tax-deduction-card-and-advance-tax/exemption-card/>

Ticari bir amaç gütmeyen kurum, kuruluş, dernek, vakıf vb. kuruluşlar gelir ve servet vergisinden muaftır. Bir kuruluşun vergiden muaf sayılıp sayılmayacağına Norveç Vergi Dairesi karar vermektedir, bu doğrultuda değerlendirme için vergi dairesiyle iletişime geçilmelidir. <https://www.skatteetaten.no/en/business-and-organisation/reporting-and-industries/industries-special-regulations/voluntary-and-non-profit-organisations/tax-for-voluntary-and-non-profit-organisations/tax-exemption-for-organisations/>

▪ Diğer Vergiler

Norveç'te gelir, katma değer, servet vergisi gibi olağan vergilere ek olarak çevre, çöp otoyol kullanımı gibi birçok ilave alan da vergilendirme sistemine dâhil edilmiştir.

<https://www.regjeringen.no/contentassets/882fb5c97bf04386b4eb5d1ed898ae7b/en-gb/pdfs/prp2022202300011s0engpdfs.pdf>

Diğer taraftan, [Petrol Vergilendirme Yasası](#), deniz altı petrol yatakları aranması ve petrol çıkarılması ile bunlara ilişkin faaliyet ve işlerin vergilendirilmesini ve çıkarılan petrolün boru hattıyla taşınmasına ilişkin regülasyonları düzenlemektedir.

İşletme ve kuruluşların ödemekle yükümlü olduğu vergiler ise çeşitlilik göstermekte olup farklı yasal statüleri ve kriterleri olan işletmeler için güncel vergi oranları Norveç Vergi İdaresi web sitesi üzerinden kontrol edilebilmektedir. <https://www.skatteetaten.no/en/business-and-organisation/tax-for-businesses/>

d. Sosyal Güvenlik Uygulamaları

Ulusal sigorta, uyruğu ne olursa olsun ülkede yaşayan tüm bireyleri zorunlu olarak kapsamına almaktadır, kapsayıcı ve zorunlu bir sosyal güvenlik sistemidir. Norveç bütçesinin yaklaşık %35'i sosyal güvenlik ve sağlık sistemine ayrılmaktadır. Norveç'in sağlık ve sosyal güvenlik sisteminin büyük bir kısmı ulusal sigorta primlerinden finanse edilmektedir.

Ülkedeki başlıca genel sosyal sigorta programları Ulusal Sigorta Programı, Çocuk Yardımı Programı ve Küçük Çocuklu Aileler için Nakit Yardım Programıdır.

https://www.regjeringen.no/contentassets/03b0e088c8f44a8793ed0c0781556b11/the-norwegian-social-insurance-scheme_2022.pdf

2. Potansiyel Yatırım Alanları

Zengin doğal kaynaklara sahip Norveç'te istikrarlı ve şeffaf bir siyasi ve ekonomik ortam bulunmaktadır. Norveç, petrol ve doğalgaz, denizcilik ve deniz ürünleri alanlarında küresel ölçekte önemli bir aktördür. Kaliteli ürünlere yüksek fiyat ödemeye hazır bir tüketici kesimine sahip ülkede, yenilik, kalite ve tasarıma büyük önem verilmektedir.

Bununla birlikte, Norveç devleti petrol ve doğal gaz gelirlerinin bir gün sona ereceğinden hareketle, ekonominin petrol sonrası dönem için dönüşümü konusuna önem vermektedir. Bu amaçla, diğer sektörlerin de uluslararası ölçekte rekabetçi hale gelmesi önem kazanmaktadır. Bu çerçevede, temiz endüstri uygulamaları, yenilenebilir enerji, sağlık hizmetleri, medikal, bilgi ve iletişim teknolojileri ve biyoteknolojinin önümüzdeki dönemde önemli yatırım alanları olarak öne çıkacağı değerlendirilmektedir. (<https://businessnorway.com/invest-in-norway>)

Taşımacılık (lojistik), sağlık turizmi, seyahat hizmetleri, yeme-içme (kafe-restoran) sektörleri de hizmetler alanında ülkeye ihracatta ciddi bir potansiyel arz etmektedir.

Son dönemde özellikle büyük şehirlerde hızla artan konut açığı, müteahhitlik sektöründe yerli ve yabancı firmalar için ciddi fırsatların doğmasına neden olmuştur.

<https://www.oslopolitan.no/invest>

B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ

1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı

a. Genel

Norveç'in Türkiye'de dahil olmak üzere üçüncü ülkelere yönelik yatırım politikaları muhtemelen mütekabiliyet ilkeleri ve ikili ve uluslararası anlaşmalar tarafından yönetilmeye devam edecektir. Norveç'te yabancı yatırımlara ilişkin kapsayıcı bir yasa veya politika bulunmamakta; Norveç'in yatırım rejimi esas olarak doğrudan yabancı yatırımlar üzerinde etkisi olan çeşitli alanlardaki sektörel mevzuattan oluşmaktadır.

Norveç yatırım rejiminin genel itibarıyla yabancı yatırımlara açık olduğu ve doğal kaynakların, altyapının ve bazı faaliyetlerin (balıkçılık/denizcilik/karayolu taşımacılığı) yabancı mülkiyeti ve kullanımına ilişkin bazı kısıtlamalar dışında genellikle yabancı yatırımcılara ulusal muamele uygulandığı söylenebilir.

Norveç, AB üyesi olmamakla birlikte, Avrupa Ekonomik Alanı içinde yer alan ve mevzuatının büyük kısmını AB müktesebatı ile uyumlandırmış bir ülkedir. Bu doğrultuda, diğer AEA üye devlet vatandaşları ve şirketlerinin ayırım gözetmeksizin sınır ötesi yatırımına olanak sağlayan iş kurma özgürlüğü ve sermayenin serbest dolaşımına dair temel AEA ilkeleri Norveç'te de uygulanmaktadır. (Norveç ile AB arasında 1995 yılında imzalanan EFTA Antlaşması uyarınca yabancı yatırımlar için ulusal muamele kuralı geçerlidir.) Bu çerçevede, Norveç, AB standartlarına daha yakın uyum sağlamak amacıyla yabancı yatırım mevzuatını serbestleştirmeye devam etmektedir. Nitekim yatırımı kolaylaştırmak için son on yılda bürokratik düzenlemelerini azaltan Norveç'te, doğrudan yabancı yatırım, son on yılda iki katından fazla artarak 2022'in sonunda 140 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiş olup; Norveç'te yaklaşık 8.363 yabancı sermayeli şirket olduğu belirtilmektedir.⁵

Diğer taraftan, Norveç mevcut durum itibarıyla 9 ikili yatırım koruma anlaşmasına taraftır (Şili, Çin, Madagaskar, Peru, Polonya, Rusya, Slovakya, Sri Lanka ve Çek Cumhuriyeti). Ayrıca, Singapur (2002) ve Ukrayna (2012) ile akdedilen EFTA serbest ticaret anlaşmaları, yatırım korumasına ilişkin belirli hükümler içermektedir.⁶

⁵ <https://www.state.gov/reports/2023-investment-climate-statements/norway/>

⁶ <https://www.regjeringen.no/no/tema/naringsliv/handel/nfd---innsiktsartikler/frihandelsavtaler/investeringsavtaler/id438845/>

Ayrıca Diğer taraftan Norveç ile diğer ülkeler arasında da yürürlükte olan vergi anlaşmalarına <https://www.regjeringen.no/en/topics/the-economy/taxes-and-duties/tax-treaties-between-norway-and-other-st/id417330/> adresinden erişim sağlanması mümkündür.

Türkiye ile Norveç arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması bulunmamaktadır. Diğer taraftan, taraflar arasında 15.01.2010 tarihinde imzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması 12.03.2011 tarih ve 27872 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Norveç’in yatırım rejimi ve politikası Ticaret, Sanayi ve Balıkçılık Bakanlığı’nın çalışma alanındadır. ‘Invest in Norway’ yabancı yatırımcıları ülkeye çekmekle görevli Norveç’in resmi yatırım teşvik ajansıdır.

b. Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar

Genel itibariyle açık bir yatırım rejimine sahip olan Norveç’te yabancı sermayeyi yasaklama, sınırlandırma veya şarta bağlama gibi yabancı yatırımcılar arasında ayrımcılık yapan veya kısıtlama uygulayan herhangi bir yasa veya uygulama tespit edilememiştir. Norveç’in 1994 tarihli 79 Sayılı İş Kurma Yasasının (Business Acquisition Act No. 79 of 1994) 2002’de yürürlükten kaldırılmasının ardından, Norveç’te ticari faaliyet üstlenen veya mal varlığı edinen yabancılar için herhangi bir bildirim veya kontrol gerekliliği kalmamıştır.

Ayrıca, Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşmasının temelini oluşturan dört özgürlük ilkesi (insan, mal, hizmet, anapara) çerçevesinde Norveç, AEA üyesi ülke vatandaşları tarafından yapılan yatırımları, belirli politika hedeflerinin takibine yönelik olmadığı ve Norveç vatandaşlarına da benzer şekilde uygulanmadığı sürece kısıtlayamaz.

Diğer taraftan, 01.01.2019 tarihinde yürürlüğe giren “Ulusal Güvenlik Yasası” (The Security Act)⁷ ulusal güvenlik kaygılarına dayalı olarak yabancı yatırımların devlet tarafından daha iyi taranması için yasal bir temel sağlamaktadır. Söz konusu Kanun, kritik ulusal hizmetlerin desteklenmesinde önemli rol oynayan Norveç şirketlerinin yabancı kuruluşlar tarafından satın alınmasını kontrol eden bir mekanizma içermekle birlikte ulusal güvenlik gerekçesiyle ülkeye gelecek bazı yabancı yatırımları engelleme yetkisine de sahiptir. *(Söz konusu yasa, gizli bilgileri işleyen veya temel ulusal işlevler için hayati öneme sahip faaliyetler yürüten veya temel ulusal işlevler için gerekli bilgi, bilgi sistemleri, nesnelere veya altyapıya sahip olan veya bunları yöneten işletmelerin satın alımlarının kontrolünü getirmektedir. Mülkiyet kontrolü, sermayenin en az 1/3’ünün devredilmesi veya bir alıcının bir şirketin yönetimi üzerinde etki kazanması halinde tetiklenmektedir. Devralan taraf yetkili makamlara bildirimde bulunmakla yükümlüdür. Devralma ulusal güvenlik riski teşkil ediyorsa, devralma işlemi askıya alınır veya anlaşma için ek koşullar getirilir. Type of Control: Entry and establishment (Approval and*

⁷ National Security Act (Security Act): <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-01-24>

admission))⁸

20 Haziran 2023 tarihli değişlikle söz konusu Kanunun “Bir işletmeyi devralırken bildirimde bulunma yükümlülüğü”ne ilişkin 10. Maddesinde değişiklik yapılarak ulusal güvenlik çıkarlarıyla çatışabilecek satın almaların kontrolü daha da güçlendirilmiştir.⁹

Ayrıca, Aşağıdaki listede yer alan belli alanlarda uzun süredir yürürlükte bulunan kısıtlamalar Norveç ve yabancı ülke vatandaşları/yatırımcıları için eşit derecede geçerli olan ayrımcı olmayan lisanslama ve benzeri gerekliliklerdir.

<https://www.state.gov/reports/2023-investment-climate-statements/norway/>

Tablo: Yatırım kısıtlamaları, 2023¹⁰

Sektör	Kısıtlama	İlgili Mevzuat
Yatırım İzleme	1 Ocak 2019'da yürürlüğe giren yeni Ulusal Güvenlik Yasası, hükümetin yabancı yatırımlara yönelik gelişmiş taraması için yasal temeller sağlıyor. Mevzuat ve müteakip yatırım tarama prosedürleri tarafından kapsanacak kritik altyapı, kuruluşlar ve ürünlerin kapsamlı bir listesi de dâhil olmak üzere Kanun için uygulama düzenlemeleri geliştirilme aşamasındadır. Hükümet, Mart 2021'de bir deniz motoru üreticisinin ulusal güvenlik gerekçesiyle yabancı bir yatırımcıya satışını engellemek için Yasayı kullandı.	National Security Act Act relating to national security (Security Act) - Lovdata
Arazi, gayrimenkul, uzun vadeli kiralama, tarım arazileri ve ormanlar	Satın alma ve 10 yıldan uzun süreli kiralama ve bazı arazi mülkiyetleri için tavizler gereklidir.	<i>Concessions Act</i> , No. 98, 28 Kasım 2003 https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2003-11-28-98#KAPITTEL_1
Şelaleler, diğer enerji kaynakları ve madencilik hakları	Ruhsat ve ilgili bakanlığın onayını gerektirir	<i>Act on Acquisition of Waterfalls, Mines and Other Real Estate</i> , No. 16, of 14 December 1914; <i>Act relating to the regulation of watercourses</i> , Act No. 17, of

⁸ <https://investmentpolicy.unctad.org/investment-policy-monitor/measures/3248/norway-new-national-security-law-introduces-the-control-of-acquisitions-on-the-basis-of-national-security-considerations>
publikasjoner/Vedtak/Beslutninger/Lovvedtak/2017-2018/vedtak-201718-027/
<https://www.stortinget.no/no/Saker-og->

⁹ The Government strengthens control of acquisitions [Government strengthens control of acquisitions - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)
Date: 20/06/2023

The government will strengthen control of acquisitions: <https://www.regjeringen.no/aktuelt/regjeringen-vil-styrke-kontrollen-med-oppkjop/id2970218/> Date: 31/03/2023

<https://www.thommessen.no/en/news/proposed-amendments-to-the-rules-on-ownership-control>

<https://norway.dlapiper.com/en/news/norway-strengthens-control-acquisitions-protect-national-security-1-july-2023>

¹⁰ [s373_e.pdf \(wto.org\)](#)

2022 Investment Climate Statements: Norway <https://www.state.gov/reports/2022-investment-climate-statements/norway/>

Source: WTO document WT/TPR/S/269/Rev.1, Global Trade.net online information. Viewed at: <https://www.globaltrade.net/f/business/Norway/Investing.html###>, Export.gov online information. Viewed at: <https://www.export.gov/article?id=Norway-openness-to-foreign-investment>. US State Department online information. Viewed at: <https://www.state.gov/e/eb/rls/othr/ics/2015/241690.htm#6>.

		<p>14 December 1917 (Industrial Licensing Act) https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/oed/vedlegg/1over-og-reglement/act_no_16_of_14_december_1917.pdf</p>
Finansal Kuruluşlar	<p>Norveç finansal kuruluşlarının tanımlanmış eşik seviyelerini (yüzde 20, 25, 33 veya 50) aşan oranda iktisapları için Mali Denetleme Kurumu (Financial Supervisory Authority) izni (uygunluk değerlendirmesi) gereklidir.</p> <p>Yabancı yatırımcılara ulusal muamele uygulamakla birlikte bankalar için vatandaşlık kısıtlamaları hala geçerlidir.</p> <p>AEA üye ülkeleri dışındaki bankaların, bankacılık hizmetleri sağlamak için bir yan kuruluş/şube kurması gerekmektedir. Bir bankanın yönetim kurulu üyelerinin en az %50'si ve genel kurulun yarısı Norveç veya AEA üye ülke vatandaşı olmalıdır.</p>	<p><i>Financial Undertakings Act.</i> Bkz. Bölüm 5 (Bölüm 5-1) https://www.regjeringen.no/en/dokumenter/meld.-st.-29-20152016/id2485283/?ch=4 https://www.state.gov/reports/2023-investment-climate-statements/norway/</p>
Petrol ve doğal gaz keşfi/ işletilmesi	<p>Arama ve üretim faaliyetleri devlet lisansına tabidir.</p>	<p><i>The Petroleum Act, No. 72,</i> 29 Kasım 1996 https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1996-11-29-72</p> <p>https://www.npd.no/en/regulations/acts/act-29-november-1996-no2.-72-relating-to-petroleum-activities/#:~:text=Burning%20of%20petroleum%20in%20excess,unless%20approved%20by%20the%20Ministry.</p> <p>Energy Industries: https://www.state.gov/reports/2023-investment-climate-statements/norway/</p>
Ticari amaçlı balıkçılık	<p>Norveç vatandaşlarının ve sermayesinin / hisselerinin en az %60'ına Norveçlilerin sahip olduğu şirketlere sektöre ilişkin lisans verilmektedir</p>	<p><i>The Participation Act, No. 15,</i> 26 Mart 1999 (Son değişiklik ACT-2021-03-05-7, 21.04.2023) https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2021-03-05-7 Act on the right to participate in fishing and hunting (Participants Act) - Lovdata</p>

Havayolu taşımacılığı	Norveç veya AEA üye ülkesi vatandaşlığına sahip kurum ve kişilerin hava araçlarının tesciline ilişkin olarak; yabancı mülkiyet hakkı Norveç anonim şirketinin sermayesinin üçte biri veya daha azı ile sınırlıdır.	<i>Aviation Act, No. 101, 11 Haziran 1993</i> https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1993-06-11-101
Denizyolu taşımacılığı	Norveç Olağan Gemi Siciline (NOR) bir gemi olarak kaydedilmek için, sermayenin en az %60'ının Norveç veya AEA vatandaşlarına ait olması gerekir. Ancak, bu sermaye gereksinimi, bir geminin Norveç Uluslararası Gemi Siciline (NIS) kaydedilmesi için geçerli değildir.	<i>Maritime Code, Act No. 39, of 1994</i> https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1994-06-24-39
Medya	2016 yılında Medya Sahipliği Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır; medya sahipliği hâlihazırda Rekabet Kurumu tarafından izlenmektedir. Yerli veya yabancı hiçbir taraf, imtiyaz olmaksızın ulusal gazete, radyo ve/veya televizyon pazarlarının 1/3'ünden fazlasını kontrol edemez. Ulusal muamele, Norveç'in AEA anlaşması kapsamındaki yükümlülükleri doğrultusunda verilmektedir.	Yayın ve isteğe bağlı görsel-ışitsel hizmetler, yayına erişim (lisans zorunluluğu), reklam, sponsorluk ve ürün yerleştirme kuralları, kablo ağlarında yeniden iletim, yayma yükümlülükleri ve ulusal yayıncı NRK'nın organizasyonuna ilişkin genel hükümler içeren The Broadcasting Act Yayın Yasası ile düzenlenmektedir. Yayın Yasası büyük ölçüde 2010/13/EU sayılı Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Avrupa Direktifi'ne (AMT Direktifi) dayanmaktadır.
İmalat sektörü	İmalat sektöründe yabancı yatırımcılara ulusal muamele sağlayan Norveç mevzuatı 1995 yılına dayanmaktadır. Yabancı yatırımcıların Norveç şirketlerinin hisselerini satın almadan önce hükümetten izin almaları gerekmektedir.	

i)Yabancıların Gayrimenkul Edinmeleri

Yukarıdaki tablo çerçevesinde bazı özel statüye sahip gayrimenkullerin mülkiyeti kısıtlanmış olsa da genel olarak yabancıların Norveç'te gayrimenkul edinmeleri konusunda herhangi bir yasal kısıtlama bulunmamaktadır.

Şirketler, ormanlar, madenler, işlenmiş araziler ve şelaleler de dahil olmak üzere çeşitli doğal kaynaklara sahip olmak veya bunları kullanmak için imtiyaz almak zorundadır. Yabancı şirketlerin, kira sözleşmesi süresinin on yılı aşmaması kaydıyla, gayrimenkul (örneğin ticari tesisler veya ofis alanı) kiralamak için imtiyaz almaları gerekmemektedir. İmtiyazları düzenleyen iki temel kanun 14 Aralık 1917 tarihli Kanun ve 31 Mayıs 1974 tarihli Kanundur. Güncellenen 2019 Ulusal Güvenlik Yasası, hükümetin ulusal güvenlik gerekçesiyle yabancı yatırımları engelleme yetkisini içermektedir.

Ülkede gayrimenkul devir süreci hızlı ve kolay işlemekle birlikte bir komisyoncu veya acenteden hizmet alınmasına ihtiyaç duyulmaktadır.<https://www.kartverket.no/en/about-kartverket/what-we-do>

ii)Yabancı Sermayeli Şirketlere Uygulanan Ayrımcılıklar

Norveç yasaları yabancı ve yerli yatırımlar arasında ayırım gözetmemektedir, bu doğrultuda yabancı yatırımlar için özel ya da farklı bir onay da gerekmemektedir. Dolayısıyla şirket kuruluşunda ve vergi hukukunda ayrımcılık olduğu söylenemez. Çalışanların istihdamı ve işten çıkarılması için kurallar açıktır. Yargı sistemi dengelidir ve güvenli, şeffaf ve güvenilir kararlara izin verir. Bununla birlikte, hem yabancı hem de yerli yatırımlar, Norveç Rekabet Yasası'nın birleşme kontrol kuralları kapsamında incelemeye tabi olabilir.

AB/AEA üye ülke vatandaşlarının ve Norveç'le vize muafiyeti anlaşması bulunan ülke vatandaşlarının Norveç'e gitmek için vize almalarına gerek yoktur. Diğer tüm ülke vatandaşlarının ülkeye girebilmek için ziyaretçi vizesi alması gerekmektedir. Türkiye'ye ait diplomatik, hizmet veya hususi pasaport sahipleri 90 güne kadar olan ziyaretlerinde vizeden muafır.

Vize ve her türlü oturma ve çalışma izinleri ile ilgili sorularınız için VFS'yi arayabilirsiniz. www.vfsglobal.com/norway/turkey E-mail: info.notr@vfshelpline.com , Çağrı merkezi: 0212 -373 5816 VFS. Ancak, VFS size yardımcı olamıyorsa, Ankara'daki Norveç Kraliyet Büyükelçiliği ile e-posta yoluyla iletişime geçebilirsiniz: emb.ankara.immigration@mfa.no

Norveç'te çalışma izni başvurusu, Norveç'te mukim bir şirketten iş teklifi almış olma (sponsorluk yoluyla) veya kendi işini kurmaya yönelik gerekli prosedürlerin (iş planı vs.) yerine getirilmesi şartına bağlıdır. Norveç'te yabancı işçi çalıştırmadan önce, ülkede çalışma haklarının olup olmadığını kontrol etmek işverenin sorumluluğundadır. Konu, Norveç Çalışma Bakanlığı

((Arbeids- og inkluderingsdepartementet) bünyesinde görev yapan Göçmenlik Bürosu İşveren Hizmetleri Müdürlüğü (UDI) -<https://www.udi.no/en/want-to-apply/>- sorumluluğunda düzenlenmektedir.

Norveç'te çalışmak isteyen yabancı işçiler genellikle oturma iznine sahip olmalıdır. Kurallar, çalışanın hangi ülkenin vatandaşı olduğuna bağlı olarak değişmektedir. Örneğin, İsveç, Danimarka, İzlanda ve Finlandiya vatandaşları polise kaydolmadan ülke sınırları içinde çalışabilirler. AB/AEA vatandaşları da Norveç'te çalışan olma hakkına sahiptir, ancak Norveç'e varışlarından sonra en geç üç ay içinde polise kaydolmaları gerekir. AB/AEA üye ülke vatandaşı olmayan kişiler, Norveç'te çalışmak için öncelikle iş bulmalı ve oturma izni başvurusunda bulunmalıdır. Başvurulması gereken oturma izni türü, mesleki yeterliliğinize ve Norveç'te yapacağınız işin türüne bağlıdır. Göçmenlik Dairesi, AB/AEA üyesi olmayan ülkeden bir kişiyi istihdam etmek için hangi belgeleri toplamanız gerektiğini detaylı olarak açıklamaktadır. Norveç'te çalışmaya gelecek kişinin vasıflı/vasıfsız/mevsimlik işçi/sanatçı/diplomat vb. olmasına, iş tanımına, çalışma saatine göre gereklilikler, uymanız gereken özlük hakkına ilişkin kurallar ve daha birçok kıstas değişiklik göstermektedir. Bu doğrultuda, Norveç Göçmenlik Bürosu'nun web sitesinden kişisel bilgileriniz ışığında ilerlemenizin faydalı olacağı değerlendirilmektedir: <https://www.udi.no/en/want-to-apply/work-immigration/?c=tur>

Ek olarak, Oslo, Stavanger, Bergen, Trondheim ve Kirkenes'te Yabancı İşçiler için özel Hizmet Merkezleri "Servicesenter for utenlandske arbeidstakere" bulunmaktadır. Bu servis merkezlerinden Norveççe, İngilizce, Litvanca, Lehçe ve Rusça olarak bilgi alabilirsiniz. Hizmet merkezleri, İş Teftiş Kurumu (Arbeidstilsynet), Polis (politiet), Norveç Vergi Dairesi (Skatteetaten) ve Norveç Göçmenlik Dairesi (UDI) 'nin ortaklaşa çalışmasıyla Norveç'e çalışmaya gelen yabancıların sağlıklı tavsiyeler almasını sağlar. AB/AEA üye ülke vatandaşları ve AB/AEA üyesi olmayan ülkelerin vatandaşları bu merkezlerden faydalanabilir: <https://www.sua.no/>

3. Yatırım Teşvik Mevzuatı¹¹

Norveç'in araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) vergi teşvik programı SkatteFUNN, Norveç ticaret ve sanayisine ilişkin Ar-Ge faaliyetlerini teşvik etmek için tasarlanmış bir hükümet programıdır. Özel bir Ar-Ge projesi aracılığıyla yeni veya geliştirilmiş bir ürün, hizmet veya üretim sürecine sahip olan ve Norveç'te kurulmuş olan, Norveç'e kurumlar vergisi ödemekle yükümlü olan her türden şirket SkatteFUNN Programından destek almak için başvurabilir. Ayrıntılı bilgi almak için: <https://www.forskingsradet.no/skattefunn/>¹²

¹¹ 2022 Investment Climate Statements: Norway <https://www.state.gov/reports/2022-investment-climate-statements/norway/>

¹² Who can apply for SkatteFUNN? <https://www.forskingsradet.no/skattefunn/hvem/>

Norveç genellikle yabancı yatırımcılara performans gereklilikleri getirmez ve ne yerli ne de yabancı yatırımcılar için önemli genel vergi teşvikleri sunmamaktadır. Bununla birlikte, seyrek yerleşimin olduğu Kuzey Norveç'teki yatırımlar için istisna olarak indirimli bordro vergileri ve diğer teşvikler uygulanmaktadır. Norveç'in serbest ticaret bölgeleri yoktur ve herhangi bir bölge kurmayı düşünmemektedir. Bununla birlikte özel anlaşma hükümlerine tabi olan ancak Norveç tarafından yönetilen uzak bir Arktik takımadası olan Svalbard'da vergiler çok düşüktür. (Svalbard-Spitsbergen bölgesi gümrük ve KDV düzenlemelerine tabi değildir ve Norveç anakarasında uygulanan %22 yerine %16 oranında düşük bir kurumlar vergisine sahiptir. Svalbard takımadalarının merkezi olan Longyearbyen, şirket yerleşimi için çekici bir yerdir, ancak yetkililer, Spitsbergen'de, vergi veren şirketlerin karşılaşması gereken koşullar konusunda katı kurallar uygulanmaktadır Burada yerel bir ofisin ve yöneticisinin bulunması şartı aranmaktadır. Detaylı bilgi için: <https://taxsummaries.pwc.com/norway/corporate/taxes-on-corporate-income>)

Ayrıca, devlet sanayi ve bölgesel kalkınma fonu, özel istihdam güçlükleri veya düşük ekonomik faaliyet seviyeleri olan bölgelerde endüstriyel kalkınma için destek (örneğin, yatırım hibeleri ve mali yardım) sağlamaktadır.

Norveç, "zorunlu yerelleştirme" ve veri depolamaya yönelik gereksinimler gerektirmemektedir.

1 Temmuz 2017'de yürürlüğe giren uygulamaya göre, yeni kurulan şirketlere (özel limited şirketler) yapılan yatırımlarla bağlantılı gelir kesintisi – vergi teşvik planı uygulanmaya başlanmıştır. Buna göre, kişisel vergi mükellefleri, yeni kurulan şirketlere yapılan hisse katkıları için yılda 1 milyon NOK'a kadar genel gelirlerinden bir kesinti talep edebilirler. Detaylar ve güncel bilgiler için Norveç Vergi Dairesi (Skatteetaten) web sitesini ziyaret etmenin faydalı olacağı değerlendirilmektedir. <https://www.skatteetaten.no/en/person/taxes/get-the-taxes-right/shares-and-securities/about-shares-and-securities/tax-deductions-in-connection-with-investments-in-start-up-businesses---the-tax-incentive-scheme/>

Yabancı kaynaklı gelir üzerinden vergi ödemiş olan Norveç limited şirketleri, belirli koşullar altında, ödenen Norveç vergisini ödenen yabancı vergiden mahsup edebilmektedir. Diğer taraftan, başvuru üzerine Norveç Maliye Bakanlığı, bir grup içindeki varlıkların devri konusunda belirli koşullara bağlı kalmak kaydıyla, vergi indirimi yapma yetkisine sahiptir. Detaylı bilgi için: <https://taxsummaries.pwc.com/norway/corporate/tax-credits-and-incentives>

Norveç İhracat Finansmanı Kurumu (Eksportfinansiering Norge veya Eksfin), yurtdışında belirli satış sözleşmelerini, Norveç'te ihracata katkıda bulunan yatırımları veya Norveç'te değer ve istihdam yaratmaya yardımcı olan diğer işlemleri teşvik etmek için devlet kredileri ve garantileri sağlama yetkisine sahiptir.

Diğer taraftan, Norveç'in doğrudan yurtdışındaki yatırımcılara (Outward Investment) verilen herhangi bir desteği bulunmamaktadır. Bununla birlikte, Norveç şirketlerinin başarılı olabilmesi için Norveç'ten daha büyük pazarlarda ve ekonomilerde büyümeleri gerektiğini kabul etmekte ve ticaret ve yatırım tanıtım ajansı Innovation Norway'in yurtdışında ofisleri bulunmaktadır. Yine, dünyanın en büyük devlet servet fonu olan Norveç Devlet Emeklilik Fonu'nun Apple, Nestlé, Microsoft ve Samsung gibi dünya çapında 9.000'den fazla şirkette hissesi bulunmaktadır. Ortalama olarak, fon dünyadaki tüm borsa şirketlerinin % 1,5'ini elinde tutmaktadır.

C. NORVEÇ KRALLIĞINDAKİ TÜRK YATIRIMLARI

1. Önde Gelen Yatırımlar ve Sektörler Hakkında Bilgilendirme

T.C. Merkez Bankası verilerine göre ise, Türkiye'nin Norveç'te yatırım stoğu bulunmamaktadır.¹³

Ticaret Müşavirliğimizce bilindiği üzere, Norveç'teki kurumsal Türk yatırımcıların sayısı son derece azdır.

Türkiye'de yerleşik olmayan başka bir ifadeyle yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın Norveç'te elde ettikleri kazançlar kapsamında gerçekleştirdikleri yatırımlar bakımından ise, ülkede yaklaşık 27.000 Türk yaşadığı ve Türk kökenli Norveç vatandaşlarının sahip olduğu firmaların önemli kısmının hizmet sektöründe faaliyet gösterdiği belirtilmelidir. Bunlar arasında gıda toptancılığı ve satışı ile restoran hizmetleri öne çıkmaktadır. Ayrıca, Norveç'te Türklere ait temizlik, ulaştırma, yapı işleri, halıcılık ve oto tamirciliği sektörlerinde hizmet veren küçük çaplı işletmeler bulunmaktadır. Çeşitli Türk inşaat firmalarının Norveç'teki projelere ilgi göstermekte ve ihalelere katılmakta olduğu bilinmektedir.

¹³ **Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası verilerine göre**, (STOK, yurtiçindeki yerleşik kişilerin yurtdışındaki doğrudan yatırımları), yurtiçinde yerleşik kişilerin Norveç'te doğrudan yatırımı olmamıştır. (TCMB, Ödemeler Dengesi ve İlgili İstatistikler, Uluslararası Yatırım Pozisyonu, Tablo 10. Yurt İçinde Yerleşik Kişilerin Yurt Dışındaki Doğrudan Yatırımları - Coğrafi Dağılım (Milyon ABD Doları))

Stok yatırım: Her yıl 31 Aralık tarihi itibarıyla firmanın bilançosunun resmi çekilir ve çıkan sermayeye bakılır (Kar/Zarar anlamında)

2. Türk Yatırımcıların Karşılaştıkları Sorunlar

Ülkemiz ile Norveç (EFTA) arasındaki mal ticareti, Türkiye-EFTA Serbest Ticaret Anlaşması (STA) ile tesis edilen tercihli rejimler çerçevesinde gerçekleşmektedir. Bu itibarla, ülkemizden Norveç'e ihracatta, AB pazarına girişte yaşanan genel sorunların haricinde, Norveç'ten kaynaklanan önemli bir yapısal sorun veya teknik engel bulunmamaktadır.

Norveç yasaları yabancı ve yerli yatırımlar arasında bir ayırım yapmamak üzere düzenlendiğinden yabancı yatırımlar herhangi bir ek onay surecine tabi tutulmamaktadır. Bununla birlikte, hem yabancı hem de yerli yatırımlar, Norveç Rekabet Yasası kapsamında incelemeye tabi olabilir. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2004-03-05-12>

<https://konkurransetilsynet.no/norwegian-competition-authority/?lang=en>

Diğer taraftan, müteahhitlik hizmetleri ihracatımız açısından önem taşımakla birlikte daha genel mahiyetteki bir diğer sorun ise çalışma ve oturma izinleri ile ilgili olarak yaşanmaktadır. Proje şirketi tarafından istihdam edilen işçi, teknisyen, mühendis ve yöneticilerin AB / AEA ülke vatandaşı veya oturma iznine sahip olması durumunda hizmetlerin serbest dolaşımı kuralı çerçevesinde Norveç'te çalışmasının önünde bir engel bulunmamaktadır. AB / AEA üyesi olmayan ülkelerin vatandaşları için oturma ve çalışma izni gerekmekte olup, anılan izinlerin alınması sürecinde de firmalarımızın çeşitli sıkıntılarla karşılaşmakta olduğu bilinmektedir.

Norveç tarafından dış ticarete uygulanmakta olan teknik engeller hakkında genel bilgiye, T.C. Ticaret Bakanlığı, Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü bünyesinde geliştirilen www.teknikengel.gov.tr internet sitesinden erişilebilmektedir, bahse konu web sitesi, kullanıcıların teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede, söz konusu siteden ülkeler itibariyle ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ülkelerin mevzuat ve uygulamaları hakkında Bakanlığımızdan bilgi talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Söz konusu siteye ücretsiz olarak üye olunabilmektedir. Sitenin üyelerine ilgilendikleri ülke ve ürün gruplarına ilişkin düzenlemeler günlük olarak e-posta ile gönderilmektedir.

D. NORVEÇ ÜLKESİNDEKİ DİĞER ÜLKELERİN YATIRIMLARI (Doğrudan Yabancı Yatırım Verileri)

Norveç çok dilli ve nitelikli işgücü, yüksek satın alma gücü, yeni teknolojilerin ve yenilikçiliğin ön saflarında yer alan ekonomisi nedeniyle yabancı yatırımcılara yüksek düzeyde hitap etmekte ve ülkeye gelen yatırım miktarını arttırmaktadır.

Norveç'in Doğrudan Yabancı Yatırımları, Milyon Dolar

	2020	2021	2022
Norwegian foreign direct investment (Çıkış)			
Total positions	193,158.59	218,427.51	217,507.40
Shares and other equity	164,811.92	184,956.57	190,690.94
Debt instruments	28,346.67	33,470.94	26,816.35
Total income	851.03	13,196.26	14,109.72
Foreign direct investment in Norway (Giriş)			
Total positions	151,624.40	169,141.07	160,256.43
Shares and other equity	120,816.45	147,186.91	143,660.03
Debt instruments	30,807.94	21,954.16	16,596.39
Total income	4,724.91	23,690.62	18,068.06

Kaynak: Norveç İstatistik Ofisi

Norveç'teki Yabancı Yatırımlar (milyon USD)					
Norveç'e Doğrudan yabancı yatırımlar	2018	2019	2020	2021	2022
Tüm ülkeler	165,852.12	170,082.58	151,624.40	169,141.07	160,256.43
İsveç	34,900.91	33,703.67	29,360.45	34,711.66	28,390.88
Lüksemburg	15,207.53	15,488.60	14,102.27	17,850.36	19,554.78
Belirtilmemiş	*	*	*	11,713.55	19,067.28
Hollanda	15,804.05	18,042.41	14,434.39	15,960.27	13,889.34
Amerika Birleşik Devletleri	12,869.02	16,164.91	15,917.30	9,646.94	12,981.87
Birleşik Krallık	11,436.84	12,075.26	10,982.41	13,688.64	12,612.50
Danimarka	13,260.35	11,899.88	10,672.31	12,291.75	10,845.24
Finlandiya	6,738.92	7,554.44	7,798.60	8,408.09	7,845.29
İsviçre	4,597.11	4,747.21	3,896.11	8,612.41	6,686.06
İrlanda	981.46	486.27	805.07	6,083.31	5,671.05

Türkiye	1.60	-1.02	5.85	0.23	-8.83
----------------	------	-------	------	------	-------

Kaynak: Statistics Norway <https://www.ssb.no/en/statbank/table/11326> (Norveç İstatistik Kurumu web sitesinden alınan veriler Norges Bank yıllık USD kurları baz alınarak Amerikan Dolarına çevrilmiş olup 2022 yılına göre sıralanmıştır. <https://www.norges-bank.no/tema/Statistikk/Valutakurser/?tab=currency&id=USD>)

Norveç'in yurtdışından en çok doğrudan yabancı yatırım aldığı ülke son beş senedir İsveç'tir, ülkenin Norveç'e yaptığı toplam yatırım 2022 yılı itibarıyla 28,3 Milyar USD olarak açıklanmıştır. 2022 yılında Ülkenin en çok doğrudan yabancı yatırım aldığı ikinci ülke ise Lüksemburg'dur.

Sektörler itibarıyla bakıldığında ise, en fazla yatırım alan sektörler finans ve sigortacılık faaliyetleri, finansal hizmetler faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret: motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, imalat, bilgi ve iletişim, Gayrimenkul faaliyetleri, taşıma ve depolama ve madencilik olmuştur.

EIU'nun¹⁴ 2024'ün üçüncü çeyreği için güncellenen son iş ortamı sıralamalarına bakıldığında, Norveç'in 10 üzerinden 7.9 ortalama ile Batı Avrupa ortalama puanlarının üzerinde olduğu görülmektedir. (Batı Avrupa'nın puanı, son beş yılda (2019-23) 10 üzerinden 7.6'dan önümüzdeki beş yılda (2024-28) 7.7'ye yükselmektedir.) Diğer taraftan, söz konusu sıralamada, Norveç'in diğer Nordik ekonomilerin (Danimarka (8.5), İsveç (8.3), Finlandiya (8.2)) ve İsviçre, Almanya, Hollanda, İrlanda, Fransa ve Birleşik Krallık'ın ardından 10. Sırada yer aldığı görülmektedir. Ayrıca, incelenmesinden Norveç için önümüzdeki beş yılda (2024-28) kaydedeğer bir iyileşme de öngörülmediği anlaşılmaktadır. Söz konusu çalışmada, Batı Avrupa'da en kötü performans gösteren kategorinin, özellikle AB'nin AB dışı ülkelere, (özellikle Çin'den) gelen yatırımlara karşı korumacı tutumu göz önüne alındığında, doğrudan yabancı yatırım (FDI) politikası olduğu belirtilmektedir.

¹⁴ Europe chart of the week: improving business environments
(<https://tproxy.ticaret.gov.tr:2302/analysis/article/262101826>)

E. YATIRIMCILAR İÇİN YARARLI BİLGİLER

1. Faydalı Linkler

- **Altinn.no**, Norveçte şirket kurma süreçlerine ilişkin hizmet veren ve gerekli formları içeren resmi web portalıdır; aynı zamanda iş/sanayi sektörü, vatandaşlar ve diğer paydaşlar ile devlet kurumları arasında diyalog kuran elektronik veri abanıdır. Norveç Kayıtlı Yabancı Ticari Teşebbüslerinin (NUF) şirket kaydının elektronik olarak yapılamamakla birlikte, ülkede iş kurma prosedürlerine ilişkin kılavuza web link üzerinden ulaşılabilir. <https://www.altinn.no/en/start-and-run-business/>
- **Norges Bank (The Central Bank of Norway)**, Norveç'in merkez bankası olup temel görevi Norveç'te ekonomik istikrarı korumaktır. Aynı bir tüzel kişiliği olan Norges Bank Global Devlet Emeklilik Fonu'nu ve bankanın kendi döviz rezervlerini de yönetmektedir. Diğer taraftan, Banknot ve madeni para basma münhasır hakkına sahiptir. Banka, para ve döviz kuru politikasının yürütülmesinden sorumludur. Ayrıca, Norveç ekonomisindeki eğilimleri analiz etmekten, finansal piyasalara özel önem vermekten ve Hükümete ekonomi politikasıyla ilgili konularda tavsiyelerde bulunmaktan da sorumludur. <https://www.norges-bank.no/>
- **Norveç İstatistik Kurumu**, Norveç Krallığının resmi istatistik kurumudur ve ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde ekonomi, nüfus ve toplumla ilgili istatistikleri toplamaktan, üretmekten ve iletmekten sorumludur. Norveç'e ilişkin kapsamlı araştırma ve analiz faaliyetleri yürütmektedir. www.ssb.no/en
- **Norveç Gümrük Müdürlüğü** web sitesi üzerinden özel ve kurumsal olarak sınıflandırmak üzere, Norveç tarafından uygulanmakta olan gümrük vergileri ve ithalat düzenlemeleri/kısıtları hakkında tüm güncel detaylara ulaşılabilir. <https://www.toll.no/en/>
- **Norveç Vergi Dairesi**, bireysel ve kurumsal tüm evrgi düzenlemelerinden sorumlu kurumdur. <https://www.skatteetaten.no/>
- **Brønnøysund Kayıt Merkezi (Brønnøysundregisteret)**, Ticaret ve Balıkçılık Bakanlığı bünyesinde faaliyetlerini sürdürmekte olan Norveç ticari sicil kayıdır. Norveç'te ticaretle uğraşan tüm yabancı ve yerli ticari işletmeler "İşletmelerin Tescili Hakkında Kanun" uyarınca Brønnøysund Kayıt Merkezi'ne kayıt yaptırmak zorundadır. Web sitesi üzerinden, 9 haneli organizasyon numarası ile Norveç'te aktif faaliyet göstermekte olan şirketlere ilişkin detay bilgilere ulaşılabilir. <https://www.brreg.no/>

- **The Norwegian Directorate of Immigration (UDI)**, Norveç Göç İdaresi, Çalışma Bakanlığı bünyesinde görev yapmakta olan oturum/ çalışma izni, vize vb. konuları düzenleyen resmi kurumdur.
- **İnovasyon Norveç¹⁵**, danışmanlık hizmetleri, tanıtım hizmetleri ve ağ hizmetleri sağlayarak şirketlerin rekabet avantajlarını ve inovasyonu geliştirmelerine destek olan bir devlet kurumudur. Norveç hükümetinin yurtdışındaki resmi ticaret temsilcisi olan kurum, Norveç işletmelerinin büyümesine ve yeni pazarlar bulmasına yardımcı olmayı amaçlamaktadır. <https://www.innovasjon norge.no/en/>
- **Invest in Norway**, İnovasyon Norveç bünyesinde görev yapan ve bir dizi önde gelen ve gelişmekte olan (örn. biyo-ekonomi, yenilenebilir enerji ve teknoloji vb.) sektörü hükümet programları, olası hibeler veya finansman kaynakları hakkında bilgi sağlayarak destekleyen kurumdur. <https://businessnorway.com/invest-in-norway>
- **SIVA (Selskapet for industrivekst)**, Kümelenme merkezleri, iş parkları, inovasyon merkezleri ve endüstriyel yapılanmalardan oluşan inovasyon ve iş geliştirme için ulusal bir altyapı geliştirmek üzere çalışmalarını sürdüren ve çeşitli destekler finanse eden bir devlet kuruluşudur. <https://siva.no/english/>
- **The Research Council of Norway (Forskingsradet)** , Norveç Araştırma Konseyi'nin amacı, çeşitli alanlarda geniş kapsamlı araştırmaların yapıldığı, bilgiye dayalı verilerin kullanıldığı ve paylaşıldığı bir toplumu teşvik etmek ve yeniden yapılanmaya ve sürdürülebilirliğin geliştirilmesine katkıda bulunmaktır. <https://www.forskingsradet.no/en/>
- **Investinor AS**, başta start-up'lar olmak üzere uluslararası odaklı rekabetçi şirketlere riskten kaçınan sermaye sunarak artan değer yaratımına katkıda bulunmak amacıyla kurulmuş bir Norveç devlet yatırım şirketidir. <https://investinor.no/en/>
- Norveç'te düzenlenen fuarlar hakkında <http://www.norgesvaremesse.no/en/> adresinden bilgi alabilirsiniz.
- Kamu alımları konusunda Norveç Avrupa Ekonomik Alanı'nda yer alan bir ülke olarak Norveç 1 Ocak 1994 itibariyle, AB'nin 2014/24 sayılı Kamu İhale Kararnamesini esas almaktadır. **Norveç Dijitalizasyon Ajansı, Digitaliseringsdirektoratet, Doffin**, AB düzenlemelerine tabi olan tedarik sektöründeki (su ve enerji temini, ulaşım ve telekomünikasyon) kamu alımları duyuruları için Norveç'in çevrimiçi veri tabanıdır. <https://www.doffin.no/en> Norveç ayrıca DTÖ Devlet Alımları Anlaşmasının (GPA) imzacısıdır. AEA/AB mevzuatı ve DTÖ anlaşması, Norveç'i belirli eşik değerlerin üzerindeki kamu alımları için uluslararası kabul görmüş, şeffaf prosedürleri takip etmekte

¹⁵ Innovation Norway is mainly owned by the Ministry of Trade, Industry, and Fisheries (51%) and the counties (49%)

yükümlü kılmaktadır. Belirli eşik değerleri aşan tüm kamu ihale sözleşmeleri, Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde ve AB'nin Tenders Electronic Daily (TED) veri bankasında yayınlanmalıdır. Norveç, on yılı aşkın bir süre önce bir elektronik ilan veri tabanı oluşturmuş olup (**Norveç Dijitalizasyon Ajansı, Digitaliseringsdirektoratet, Doffin**) mevcut durumda tüm ihale ilanlarını elektronik olarak bu veri tabanı aracılığıyla TED sistemine iletmektedir.

- **Business Norveç**, yeşil ve sürdürülebilir çözümler, yeni ortaya çıkan ve yerleşik temel endüstriler, etkinlikler ve doğrudan yabancı yatırım fırsatları için Norveç'in resmi platformudur. Business Norveç, uluslararası şirketlerin Norveç pazarına erişmesine yardımcı olur ve Norveçli şirketleri uluslararası müşterilerin, yatırımcıların ve ortakların dikkatine sunar. Business Norveç, Team Norveç adına Innovation Norveç tarafından yönetilmektedir.
- **Team Norveç**, Norveç'in gelişen ve yerleşik endüstrilerinin büyümesini ve uluslararasılaşmasını teşvik eder ve ticareti, yatırımı ve ağ oluşturmayı kolaylaştırır. Norveç Takımı, Norveç bakanlıkları, elçilikler, Yenilik Norveç'i, sektöre özgü kuruluşlar ve diğerleri dâhil olmak üzere kamu ve özel aktörlerden oluşan bir organizasyondur.
- Norveç'teki yatırımlarınız ile ilgili en uygun alanları bulabilmek için "**Norwegian site finder**" sayfasını inceleyebilirsiniz. Site bulucudaki öncelikli endüstriler, veri merkezleri imalatı, okyanus bazlı endüstriler ve enerji yoğun endüstrilerdir.

<https://experience.arcgis.com/experience/a62eaf684ee14b4b8fbd007ea180a2af>

2. Ulaşılabilir Hukuki& Mali Danışmanlık Şirket ve Bürolarına İlişkin Bilgiler

Müşavirliğimiz kayıtlarında bulunan Türk mali müşavirlik ve danışmanlık şirketlerinin iletişim bilgileri de aşağıda sunulmaktadır.

- **Acca Regnskap AS** | Adem Katırcı
e-posta adresi: adem@acca.no , post@acca.no
web sitesi : www.acca.no
tel +47 479 52 110

- **Av. Veysel İnce**
e-posta adresi vi@ince.no
tel (+47) 958 571 34

- **GCM Consulting NUF** | Gül Çapar MOGENSEN
e-posta adresi: gul@gcmconsulting.no
tel +47 92 31 90 07

- **Økonomi Rådgivning & Tolking AS** | Kemal Çetin

e-posta adresi kemal.99434574@gmail.com

tel +47 994 34 574

- **UEG Consulting AS** | Uğur Eser Gökçeli

e- posta adresi: post@uegconsulting.no

web sitesi : www.uegconsulting.no

tel +47 92431439

Danışmanlık Firmaları

ASB Consult	arne@asbconsult.no	www.asbconsult.no
Delphi Consulting AS	delphi@delphi-consulting.no	http://www.delphi-consulting.no/
Bekk	post@bekk.no	http://www.bekk.no/
Coor	firmapost@coor.com	http://www.coor.no/
Falck	booking@falcknutec.no	http://www.falcknutec.no/
Maxus	patrick.valeur@maxuslobal.com	http://www.maxusglobal.no/
Devoteamnorway		http://www.devoteam.no/
Terra	post@terra.no	www.terra.no
Uniconsult	post@uniconsult.no	http://www.uniconsult.no/
Fornebu Consulting	firmapost@fornebuconsulting.com	http://www.fornebuconsulting.com/
Hartmark Consulting	firmapost@hartmark.no	http://www.hartmark.no/
Skovheim Consulting	anne@skovheimconsulting.no	http://www.skovheimconsulting.no/
KPMG	rune.skjelvan@kpmg.no	http://www.kpmg.no/
Visma	kundesenteret@visma.no	http://www.visma.no/
Umoe Consulting AS	nils-roe.fjortoft@umoeconsulting.no	http://www.umoeconsulting.no/
Applica Consulting	lill.hege.hals@applica.no	http://www.applica.no/
Merit Consulting AS	norway@meritlobe.com	http://www.meritlobe.com/
Conceptos Consulting	firmapost@conceptos.no	http://www.conceptos.no/
Implement Consulting Group	info@implement.no	http://www.implementconsultinggroup.com
Team Consulting	joe@teamconsulting.no	http://teamconsulting.no/
EBS Consulting	post@ebs-consulting.no	http://www.ebs-consulting.no/
Sonat	jonny.klemetsen@sonat.no	http://sonat.no/

Hukuk Firmaları

Advokatfirmaet Schjødt	sentralbord@schjodt.no	http://www.schjodt.no/
Advokatfirmaet Thommessen AS	firmapost@thommessen.no	http://www.thommessen.no/
BAHR	post@bahr.no	http://www.bahr.no/
Wiersholm	firma@wiersholm.no	http://www.wiersholm.no/
Wikborg Rein Advokatfirma AS	oslo@wr.no	http://www.wr.no/
Advokatfirmaet CLP	reception@clp.no.	http://www.clp.no/
Advokatfirmaet Haavind AS	post@haavind.no	http://www.haavind.no/
Advokatfirmaet Selmer AS	selmer@selmer.no	http://www.selmer.no/
Arntzen de Besche Advokatfirma AS	oslo@adeb.no	http://www.adeb.no/
DLA Piper LLP	info.norway@dlapiper.com	http://www.dlapiper.com/
Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig	post.oslo@svw.no	http://www.svw.no/
SANDS	post@sands.no	http://www.sands.no/

3. Norveç Yatırım Politikası İncelemeleri

- International Monetary Fund: Norway: 2022 Article IV Consultation- Staff Report: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2022/09/16/Norway-2022-Article-IV-Consultation-Press-Release-Staff-Report-and-Statement-by-the-523558>
- The Organization for Economic Cooperation and Development (OECD), Economic Survey for Norway, 2022: https://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-norway-2022_df7b87ab-en
- The OECD, Peer Review of Norway, 2019: <https://www.oecd.org/dac/oecd-development-cooperation-peer-reviews-norway-2019-75084277-en.htm>
- The World Trade Organization (WTO), Trade Policy Review for Norway, 2018: <https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/SS/directdoc.aspx?filename=q:/WT/TPR/S373.pdf>
- UNCTAD Investment Policy Hub:
 - o <https://investmentpolicy.unctad.org/investment-laws/laws/288/norway-national-security-act>
 - o <https://investmentpolicy.unctad.org/investment-policy-monitor/measures/3248/norway-new-national-security-law-introduces-the-control-of-acquisitions-on-the-basis-of-national-security-considerations>
 - o <https://investmentpolicy.unctad.org/investment-policy-monitor/160/norway>
 - o Bilateral Investment Treaties of Norway
<https://investmentpolicy.unctad.org/investment-policy-monitor/160/norway>

- Investment Dispute Settlement <https://investmentpolicy.unctad.org/investment-dispute-settlement/country/157/norway>

- US Department of State Investment Climate Statements <https://www.state.gov/reports/2023-investment-climate-statements/norway/>